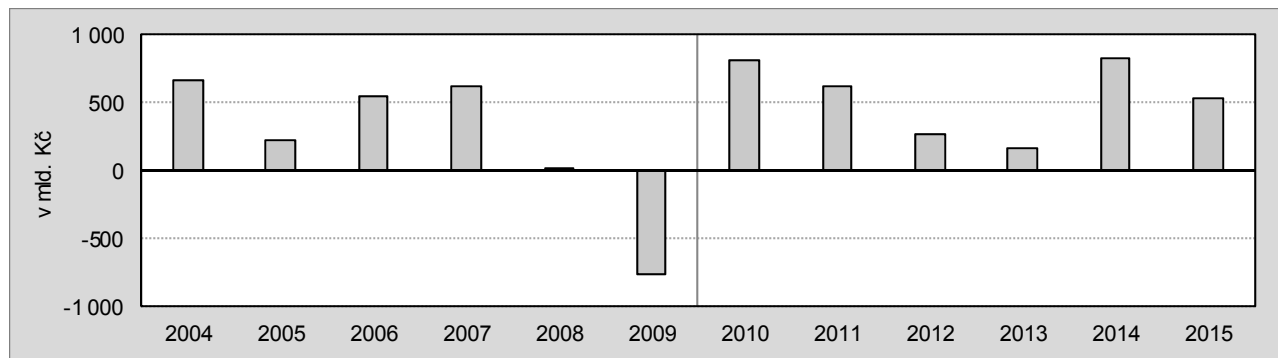

Zahraníční obchod České republiky v přeshraničním pojetí¹ v roce 2015

1. Vývoj zahraničního obchodu

Růst zahraničního obchodu České republiky se zbožím pokračuje nepřetržitě od roku 2010. **Obrat** podle pohybu zboží v roce 2015² dosáhl hodnoty 7 360,2 mld. Kč s meziročním přírůstkem 531,8 mld. Kč. V porovnání s rokem 2010 se součtová hodnota vývozu a dovozu zvýšila o 48,9 %, tj. o 2 415,9 mld. Kč.

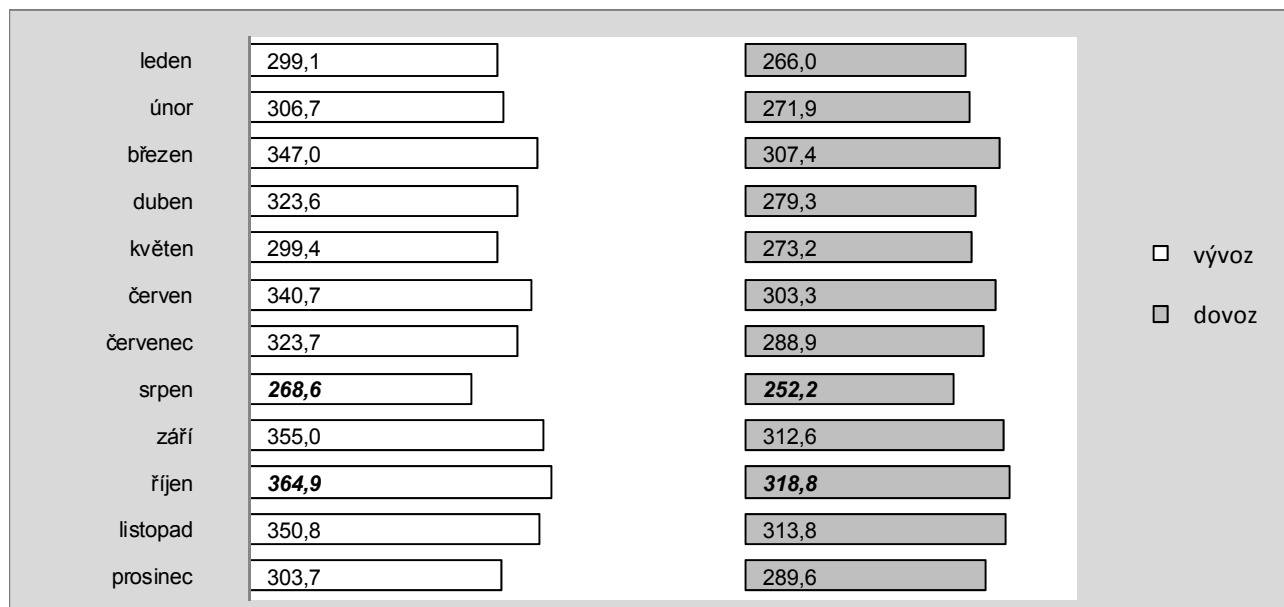
Graf 1 - Meziroční změny obratu zahraničního obchodu v letech 2004 až 2015

Vývoz v roce 2015 vzrostl o 7,0 % na 3 883,2 mld. Kč. Docílený absolutní meziroční přírůstek vývozu (254,4 mld. Kč) byl v porovnání s navýšením vývozu v předchozím roce o 199,7 mld. Kč nižší. V roce 2015 se proti roku 2010 vývoz zvýšil o 53,3 % (1 350,5 mld. Kč) a ve srovnání s rokem 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské unie, vykázal růst o 125,4 % (2 160,6 mld. Kč).

Z krátkodobějšího pohledu na vývoj zahraničního obchodu v jednotlivých měsících roku 2015 vyplývá, že nejnižší vývoz byl realizován v srpnu (268,6 mld. Kč) a naopak nejvyšší v říjnu (364,9 mld. Kč).

Graf 2 - Zahraniční obchod v jednotlivých měsících roku 2015 (v mld. Kč)

Vývoz³ vyjádřený v eurech zaznamenal v roce 2015 meziroční navýšení o 8,0 % a v USD meziroční pokles o 9,8 %.

Celoroční vývoj vývozu i dovozu byl ovlivněn rozdílnou dynamikou v jednotlivých čtvrtletích, přičemž všechna období měla společný meziroční růst.

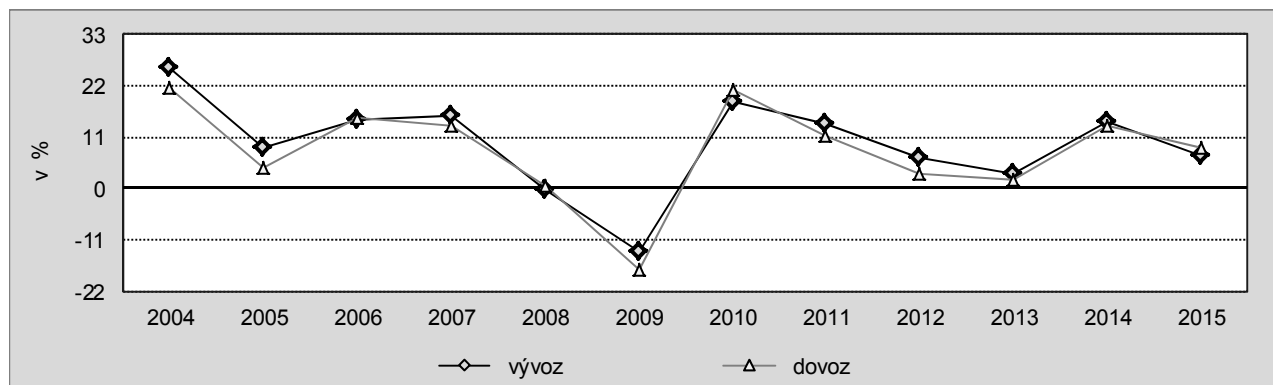
¹ Přeshraniční pojetí zahraničního obchodu (podle pohybu zboží) vypovídá výhradně o fyzickém pohybu zboží přes hranice bez ohledu na to, zda dochází k obchodu mezi českými a zahraničními subjekty. Tyto údaje jsou mezinárodně srovnatelné a mohou sloužit jako indikátor vývoje hodnoty obchodu.

² Údaje za rok 2014 a 2015 jsou definitivní.

³ V lednu až prosinci 2015 proti lednu až prosinci 2014 posílila Kč vůči EUR o 0,9 % a oslabila vůči USD o 15,7 %.

Dovoz byl meziročně vyšší o 8,7 % a dosáhl hodnoty 3 477,0 mld. Kč. V porovnání s rokem 2014 však došlo ke snížení meziročního přírůstku (relativního i absolutního). Za posledních šest let dovoz vzrostl o 44,2 % (1 065,4 mld. Kč) a proti roku 2004 o 98,8 % (1 727,9 mld. Kč).

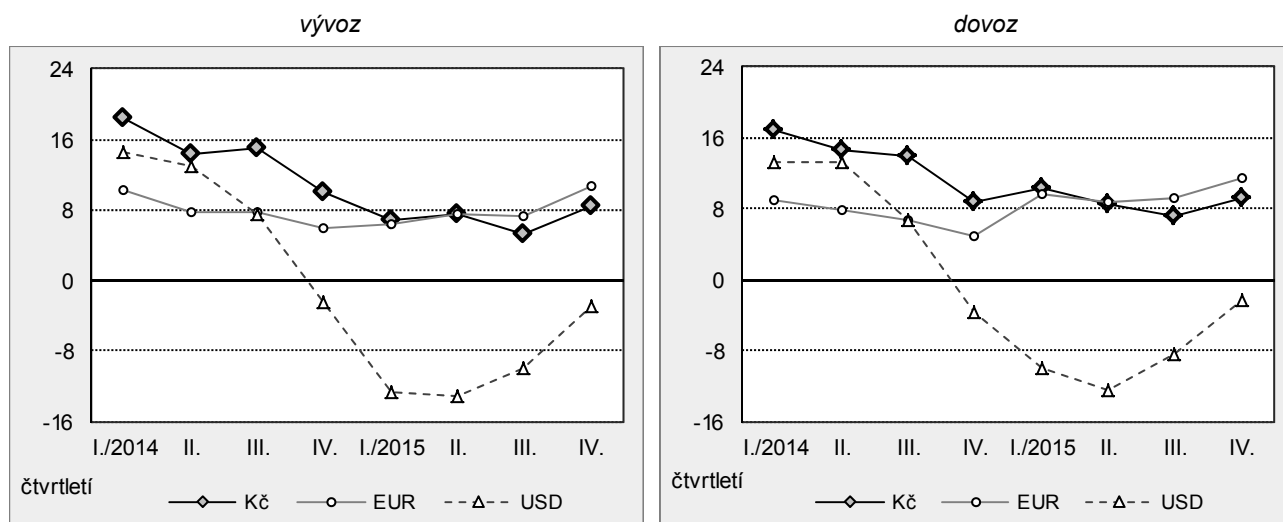
Graf 3 - Meziroční změny vývozu a dovozu v % v letech 2004 až 2015

Stejně jako na vývozu byla nejnižší **měsíční hodnota dovozu** v roce 2015 dosažena v srpnu (252,2 mld. Kč) a nejvyšší v říjnu (318,8 mld. Kč).

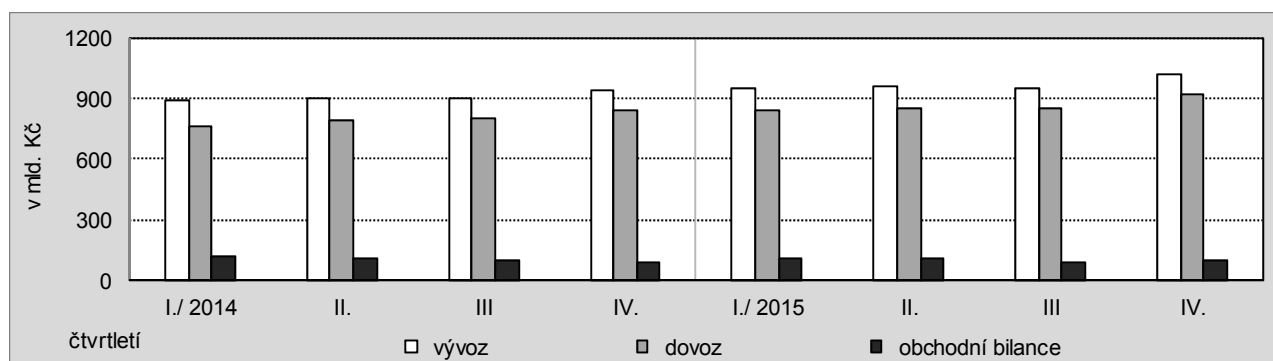
V roce 2015 byl pro dovoz vyjádřený v eurech zřejmý meziroční růst o 9,7 %, zatímco v USD meziroční pokles o 8,3 %.

Graf 4 - Meziroční změny vývozu a dovozu v % v jednotlivých čtvrtletích roku 2014 a 2015

Obchodní bilance zahraničního obchodu se zbožím v přeshraničním pojetí skončila v roce 2015 přebytkem 406,2 mld. Kč, který byl proti roku 2014 sice nižší, zároveň ale druhý nejvyšší od roku 2005, kdy bylo saldo zahraničního obchodu poprvé za dobu existence České republiky kladné.

Graf 5 - Zahraniční obchod v jednotlivých čtvrtletích roku 2014 a 2015

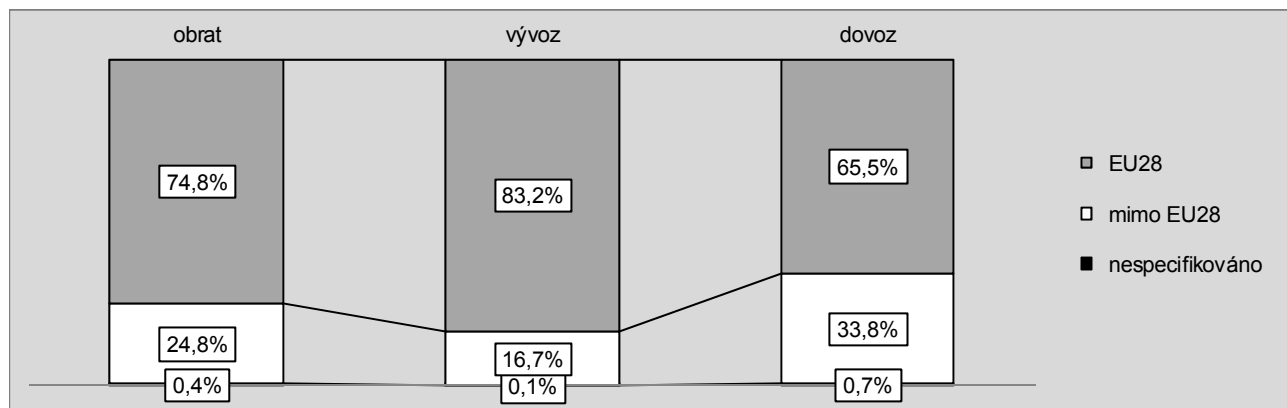

2. Teritoriální struktura

2.1. Zahraniční obchod České republiky se státy EU⁴ a mimo EU

Podíl zahraničního obchodu se státy EU na celkovém **obratu** zahraničního obchodu České republiky v roce 2015 dosáhl 74,8 % (5 507,8 mld. Kč) proti podílu předchozího roku 74,7 % (5 101,7 mld. Kč), přičemž na obchod se státy mimo EU připadlo 24,8 %⁵ (1 825,7 mld. Kč) ve srovnání s 25,0 % (1 708,8 mld. Kč) v roce 2014.

Graf 6 - Teritoriální struktura zahraničního obchodu v roce 2015 (podíly v %)

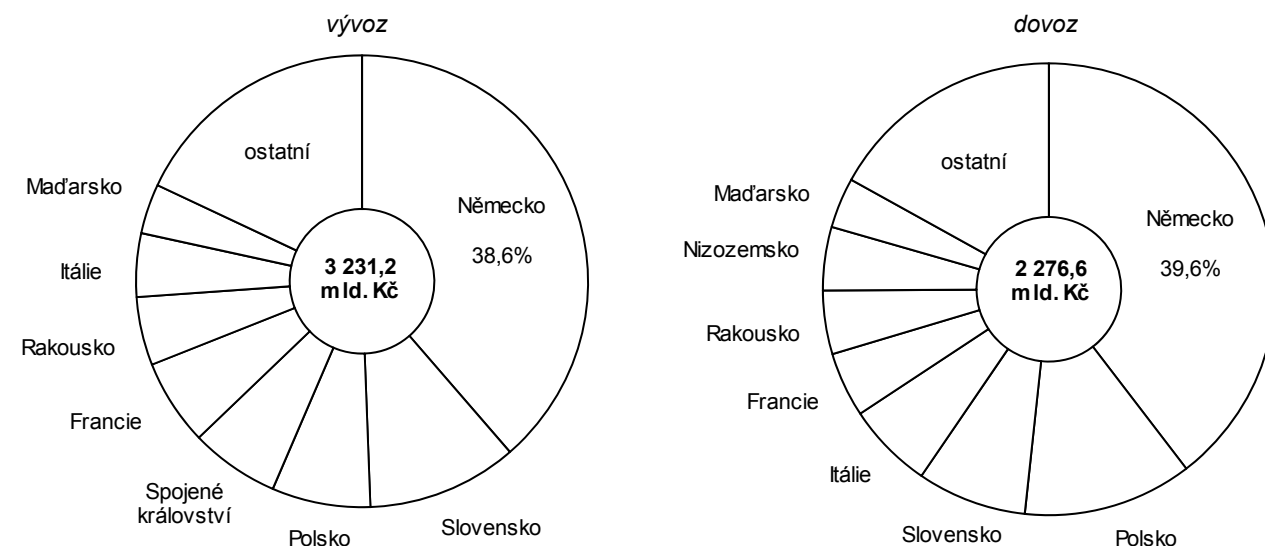

Vývoz byl meziročně vyšší do států EU i mimo EU. Meziročně vzrostl výrazněji vývoz do států Evropské unie (o 249,2 mld. Kč) v porovnání s vývozem do států mimo EU (o 4,2 mld. Kč).

Absolutní meziroční přírůstek vývozu do států EU ovlivnil především obchod s Německem (navýšení o 87,1 mld. Kč), Slovenskem (o 43,9 mld. Kč) a Spojeným královstvím (o 22,1 mld. Kč).

Na nepatrném meziročním přírůstku vývozu v absolutním vyjádření do států mimo EU, který byl zároveň nejnižší od roku 2010, se podílel hlavně pokles vývozu do Ruské federace (o 34,2 mld. Kč) a na Ukrajinu (o 5,3 mld. Kč). Růst pokračoval např. u vývozu do Spojených států (předstihly po osmi letech prvenství Ruska), Švýcarska a Saúdské Arábie.

Graf 7 - Zahraniční obchod se státy EU v roce 2015 (podíly v %)

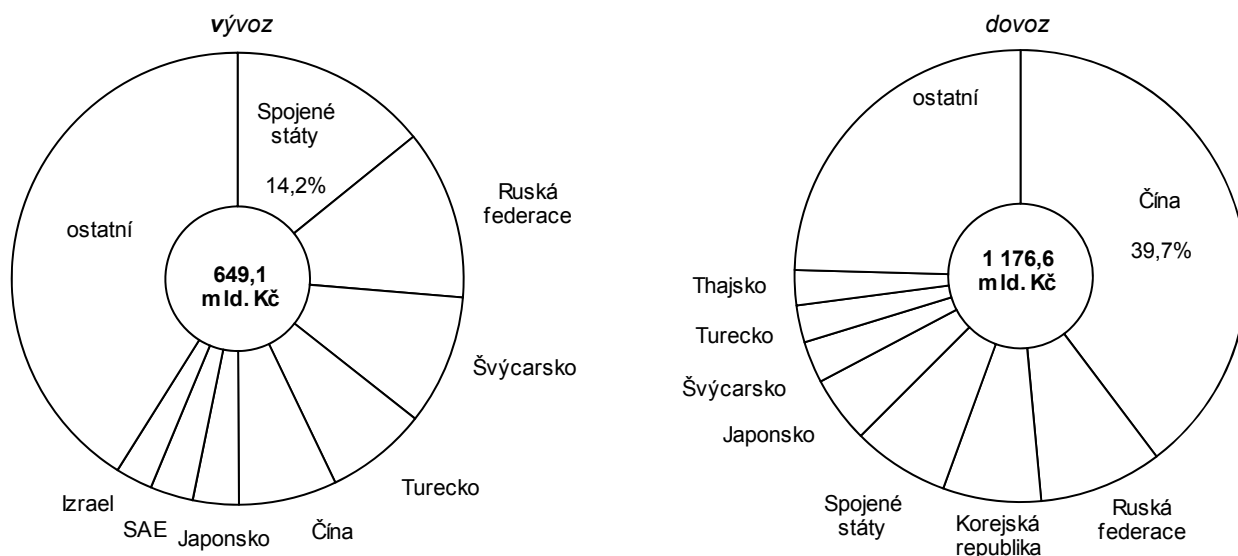
Dovoz zboží ze států EU a mimo EU meziročně rostl rozdílně v relativním a absolutním vyjádření. Zatímco dovoz ze států EU se zvýšil o 7,4 % a ze států mimo EU o 10,6 %, tak hodnotový rozdíl roku 2015 a 2014 se u států EU rovnal 156,9 mld. Kč a u států mimo EU pak 112,7 mld. Kč.

⁴ Státy EU - státy Evropské unie (28 členských států): Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko.

⁵ Podíl nespecifikovaných států v roce 2015 na celkovém obratu zahraničního obchodu tvořil 0,4 %.

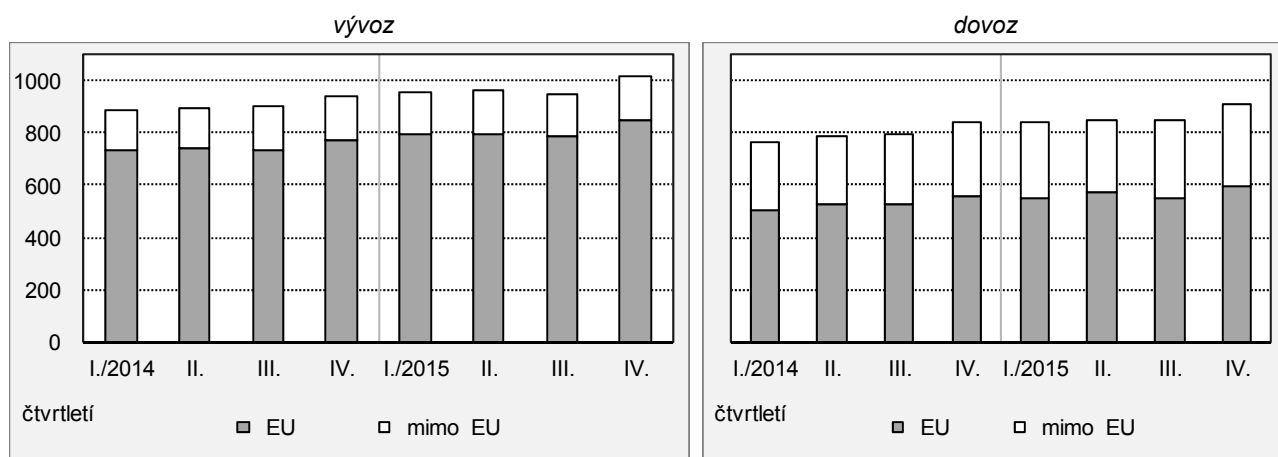
Na navýšení celkové roční hodnoty **dovozu ze států Evropské unie** kladně působil především růst dovozu z Německa (o 66,7 mld. Kč), Polska (o 27,3 mld. Kč), Itálie (o 9,6 mld. Kč) a Irska (o 9,0 mld. Kč). Výrazné snížení dovozu nastalo u obchodu České republiky s Nizozemskem (4,3 mld. Kč), nepatrné pak s Kypr, Chorvatskem a Slovinskem.

Graf 8 - Zahraniční obchod se státy mimo EU v roce 2015 (podíly v %)

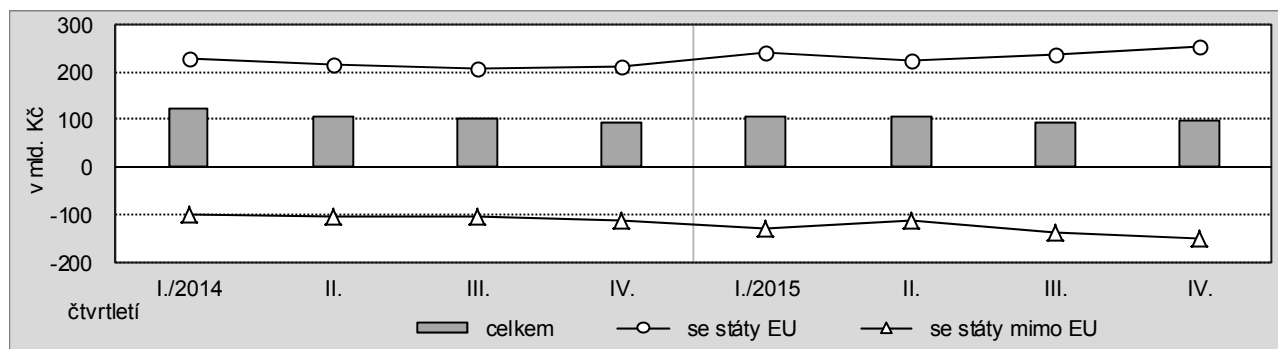
Ze států mimo EU stojí za zaznamenání meziroční změna **dovozu** z Ázerbájdžánu (pokles o 34,1 % proti nárůstu 45,2 % v roce 2014), pokračující pokles obchodu s Ruskou federací o 19,9 % (25,8 mld. Kč) a Norskem (o 6,0 mld. Kč). Naopak rostl dovoz z Číny (o 104,2 mld. Kč), Korejské republiky (18,1 mld. Kč), Thajska a Malajsie.

Graf 9 - Zahraniční obchod se státy EU a se státy mimo EU v jednotlivých čtvrtletích roku 2014 a 2015 v mld. Kč

Saldo zahraničního obchodu se státy EU skončilo přebytkem 954,6 mld. Kč, který byl meziročně o 92,3 mld. Kč vyšší, a se státy mimo EU schodkem 527,6 mld. Kč, jenž se meziročně prohloubil o 108,6 mld. Kč.

Graf 10 - Obchodní bilance celkem, se státy EU a se státy mimo EU

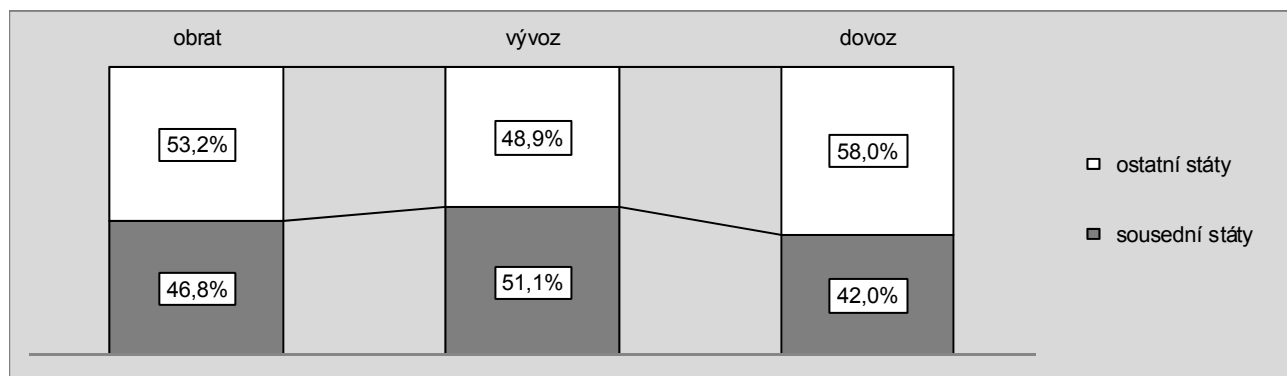
2.2. Zahraniční obchod se sousedními státy

2.2.1. Zahraniční obchod České republiky s Německem, Slovenskem, Polskem a Rakouskem

Rozhodující část zahraničního obchodu České republiky připadá na sousední státy (Německo, Slovensko, Polsko a Rakousko). Uvedené státy významně ovlivňují dynamiku celkového vývozu a dovozu a tím i celkovou bilanci zahraničního obchodu. V roce 2015 činil podíl zahraničního obchodu se sousedními státy na celkovém obratu zahraničního obchodu České republiky 46,8 % (z toho na celkovém vývozu 51,1 % a na celkovém dovozu 42,0 %).

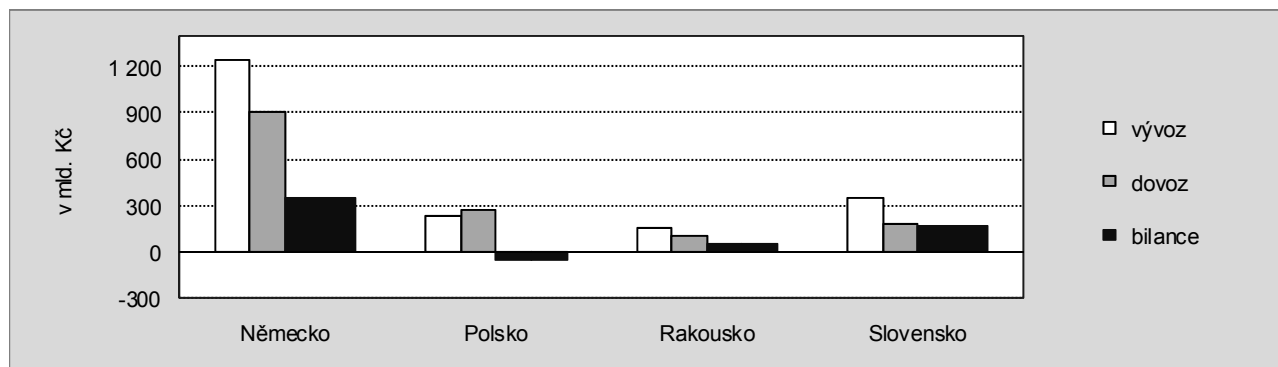
V roce 2015 proti roku 2014 vzrostl obrat zahraničního obchodu České republiky se sousedními státy o 7,8 % (z 3 191,2 mld. Kč na 3 441,4 mld. Kč). Růst vývozu do sousedních států o 7,8 % (z 1 839,2 mld. Kč na 1 982,5 mld. Kč) a současně dovozu ze sousedních států o 7,9 % (z 1 352,0 mld. Kč na 1 458,9 mld. Kč) vedl v roce 2015 k navýšení přebytku celkové obchodní bilance se sousedními státy proti roku 2014 o 36,3 mld. Kč.

Graf 11 - Zahraniční obchod se sousedními státy ČR v roce 2015 (podíly v %)

Hlavním obchodním **partnerem** České republiky ze sousedních států je **Německo**, které je pochopitelně současně i nejvýznamnějším zahraničněobchodním partnerem České republiky. Na celkovém obratu zahraničního obchodu v roce 2015 se podílelo 29,2 %, zatímco na celkovém obratu zahraničního obchodu se sousedními státy 62,5 %. Podíl Německa na vývozu do sousedních států (62,5 %) zůstal stejný jako v roce 2014, podíl na dovozu narostl na 61,8 %.

Graf 12 - Zahraniční obchod ČR se sousedními státy v roce 2015

Druhým největším zahraničněobchodním **partnerem** České republiky ze sousedních států je **Slovensko**, které mělo i druhý největší podíl (7,2 % v roce 2015) na celkovém zahraničním obchodu ČR. Hodnota obratu zahraničního obchodu Česka se Slovenskem byla však v porovnání s hodnotou obratu zahraničního obchodu s Německem výrazně nižší (zhruba na úrovni jedné čtvrtiny), takže i vliv obchodu se Slovenskem na celkový zahraniční obchod ČR byl podstatně slabší (ve srovnání s Německem).

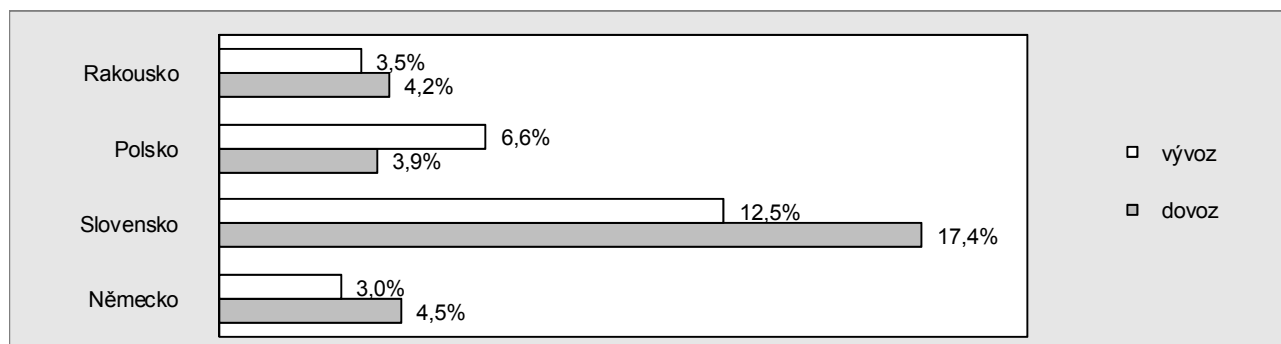
Zahraniční obchod České republiky s **Polskem** se v roce 2015 řadí na **třetí místo**, a to jak podílem (14,6 %) na zahraničním obchodu Česka se sousedními státy, tak i na celkovém zahraničním obchodu ČR (6,8 %).

Nejnižší zastoupení (7,6 % v roce 2015) na zahraničním obchodu České republiky se sousedními státy mělo **Rakousko**, které se s podílem 3,6 % na celkovém obratu zahraničního obchodu ČR umístilo na osmém místě.

2.2.2. Zahraníční obchod sousedních států s Českem⁶

Podle údajů zveřejňovaných Eurostatem zaujímá Česká republika v zahraničněobchodních vztazích jednotlivých sousedních států rozdílné postavení. Nejsilnější pozici, a to druhé místo, si Česko dlouhodobě udržuje v zahraničním obchodu Slovenska.

Graf 13 – Podíl České republiky v % na celkovém vývozu a dovozu sousedních států v roce 2015

Poprvé od roku 2010 směřovala největší část vývozu **Německa** do Spojených států, přičemž jeho hodnota v roce 2015 dosáhla 114,9 mld. EUR. Na dalším místě se umístila dříve první Francie (103,0 mld. EUR) a dále pak Spojené království (89,3 mld. EUR). Vyšší podíl na vývozu Německa měly oproti České republice Rakousko (4,8 %) a Polsko (4,4 %). V žebříčku hlavních vývozních partnerů zaujalo Česko s 3% podílem dvanáctou pozici a Slovensko dvacátou první.

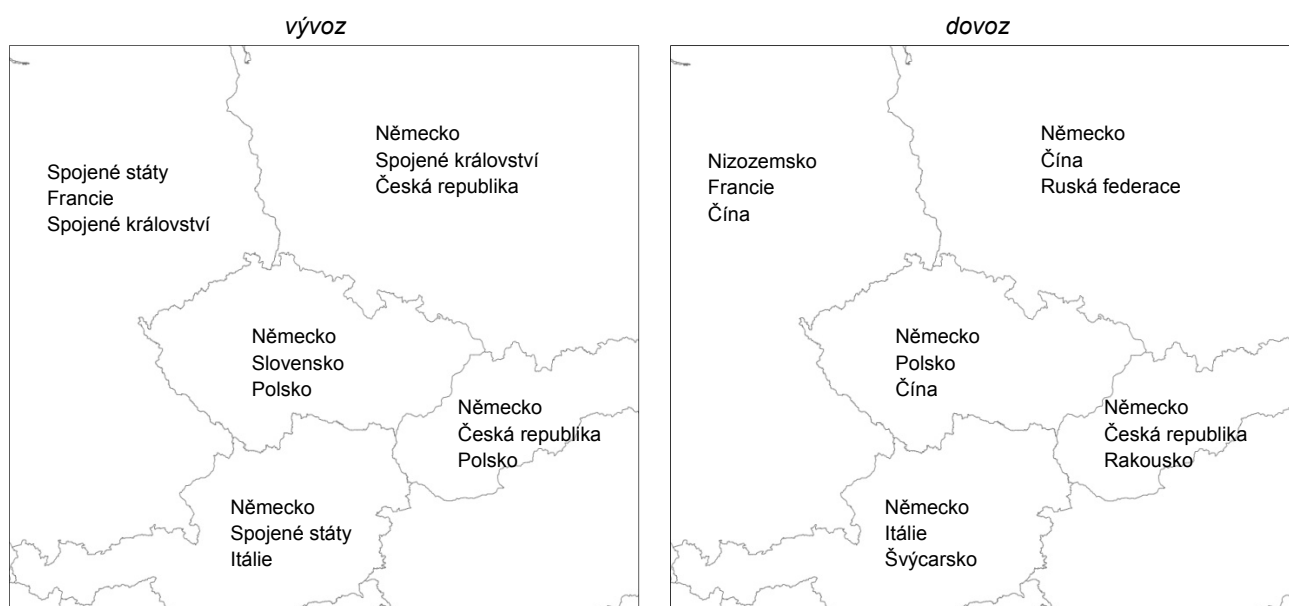
Hodnota dovozu **Německa** z České republiky (42,3 mld. EUR) byla nepatrně vyšší oproti hodnotě z Rakouska a naopak nižší oproti hodnotě z Polska. Hlavním dovozním partnerem Německa bylo opět Nizozemsko, ze kterého bylo v roce 2015 realizováno 13,6 % dovozu Německa, následované Francií (7,6 %) a Čínou (7,3 %). V roce 2015 si Česko udrželo loňskou osmou pozici s 4,5% podílem.

Více jak čtvrtina vývozu **Polska** byla v roce 2015 určena do Německa, téměř sedm desetin do Spojeného království a 6,6 % do Česka. Zboží se dováželo hlavně z Německa (27,6 %), dále pak z Číny, Ruska, Nizozemska a Itálie. Česká republika dosáhla 3,9% podílu.

V posledních šesti letech se Česká republika řadí na druhé místo v celkovém vývozu i dovozu **Slovenska**, přičemž významnější pozici si uchovává na slovenském dovozu (17,4% zboží s hodnotou 11,5 mld. EUR v roce 2015).

Hodnotově byl v roce 2015 vývoz **Rakouska** do České republiky nižší než dovoz. S 3,5% podílem na rakouském vývoze obsadilo Česko sedmou pozici oproti čtvrtému místu na dovoze (4,2% podíl).

Mapa 1 - Nejvýznamnější obchodní partneři ČR a sousedních států v roce 2015 (údaje Eurostatu)

⁶ Údaje Eurostatu, databáze Comext, 8. srpen 2016 (údaje za vývoz podle země určení, údaje za dovoz podle země odeslání).

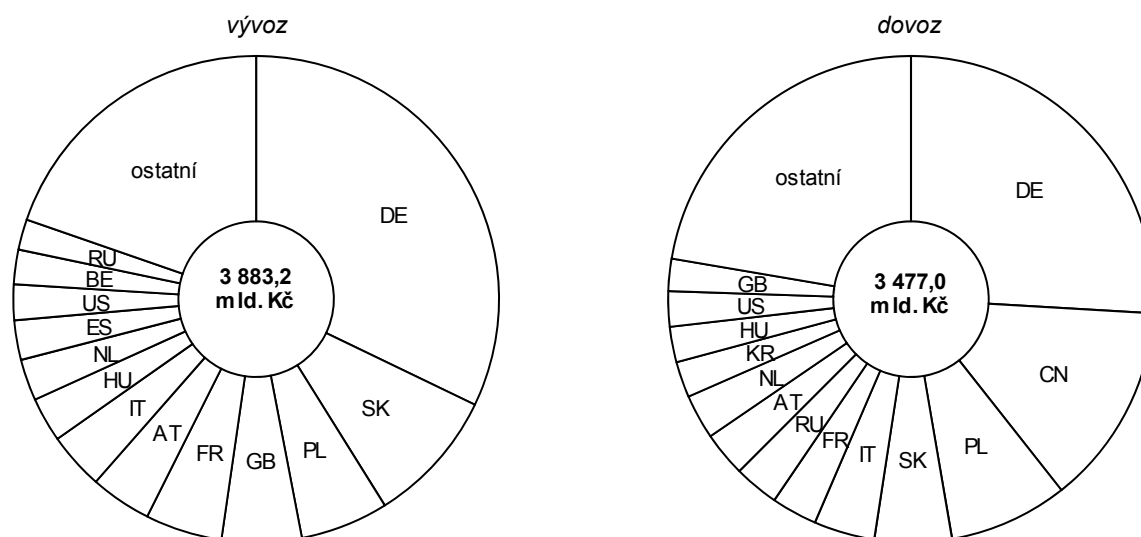
2.3. Zahraniční obchod České republiky s jednotlivými státy

Rozhodující část vývozu Česka (více než 80 %) směřovala v roce 2015 do třinácti států, z čehož bylo jedenáct států unijních a dva státy ležící mimo hranici EU (Spojené státy a Ruská federace).

Stejně jako v předchozích letech bylo zboží v největší hodnotě (1 248,4 mld. Kč) vyvezeno do Německa. Žádný z dalších dvanácti států nedosahoval již tak vysoký podíl na celkovém českém vývozu jako uvedené Německo (32,1 %) a jejich zastoupení se pohybovalo v rozmezí od 2,0 % u třinácté Ruské federace do 9,0 % u druhého Slovenska.

Nejvýraznější meziroční relativní růst zaznamenal vývoz České republiky do Španělska (o 18,1 %), na Slovensko (o 14,4 %) a do Maďarska (o 13,9 %). Kromě obchodu s Ruskou federací (pokles o 30,3 %) se vývoz v porovnání s rokem 2014 navýšil u všech ostatních dvanácti států.

Graf 14 - Nejvýznamnější obchodní partneri⁷ České republiky v roce 2015 (údaje ČSÚ⁸)

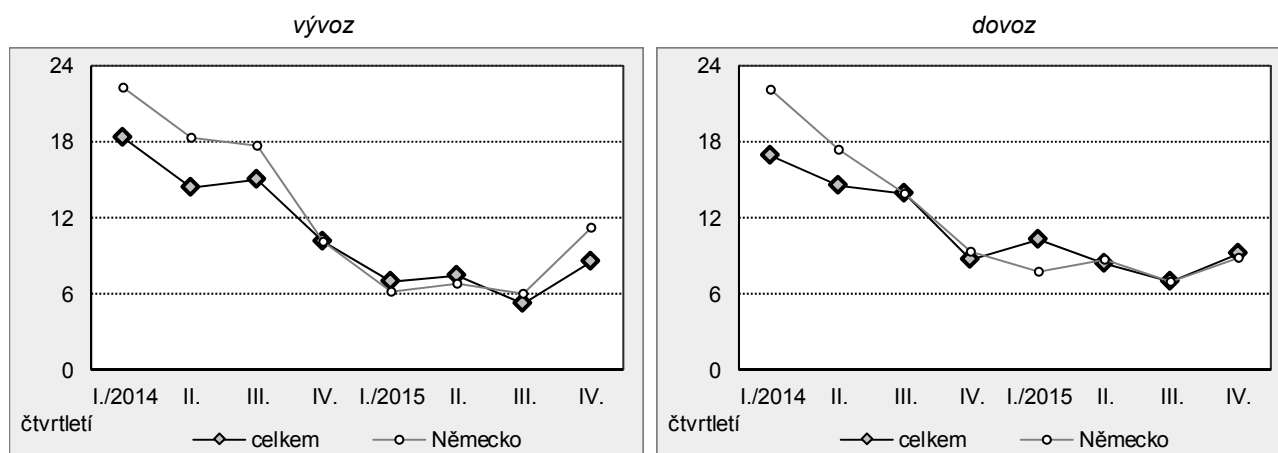

Převažující díl dovozu (více než tři čtvrtiny) byl v roce 2015 též realizován z třinácti států. Nejsilnější pozici (25,9 %) na celkovém dovozu zaznamenalo s meziročně vyšší hodnotou o 66,7 mld. Kč Německo. Postavení zbývajících dvanácti států na celkovém dovozu se pohybovalo od 2,1 % u Spojeného království do 13,4 % u Číny.

Mezi třinácti hlavními dovozními partnery bylo devět států EU a čtyři státy mimo EU, z nichž Čína a Rusko rozsahem dovozu zaujaly druhé a sedmé místo. Všechny těchto třinácti států provázal meziroční růst dovozu s výjimkou Ruska a Nizozemska, u kterých se snížila hodnota dovezeného zboží o 25,8 mld. Kč a 4,3 mld. Kč.

S podílem 7,9 % a hodnotou dovozu 275,6 mld. Kč zaujalo v celkovém dovozu třetí příčku Polsko. K dalším předním dovozním partnerům ze států EU náležely Slovensko, Itálie, Francie, Rakousko, Nizozemsko a Maďarsko.

Graf 15 - Meziroční změny obchodu s Německem v % v jednotlivých čtvrtletích roku 2014 a 2015

⁷ Belgie (BE), Čína (CN), Francie (FR), Itálie (IT), Korejská republika (KR), Maďarsko (HU), Německo (DE), Nizozemsko (NL), Polsko (PL), Rakousko (AT), Ruská federace (RU), Slovensko (SK), Spojené království (GB), Spojené státy (US), Španělsko (ES).

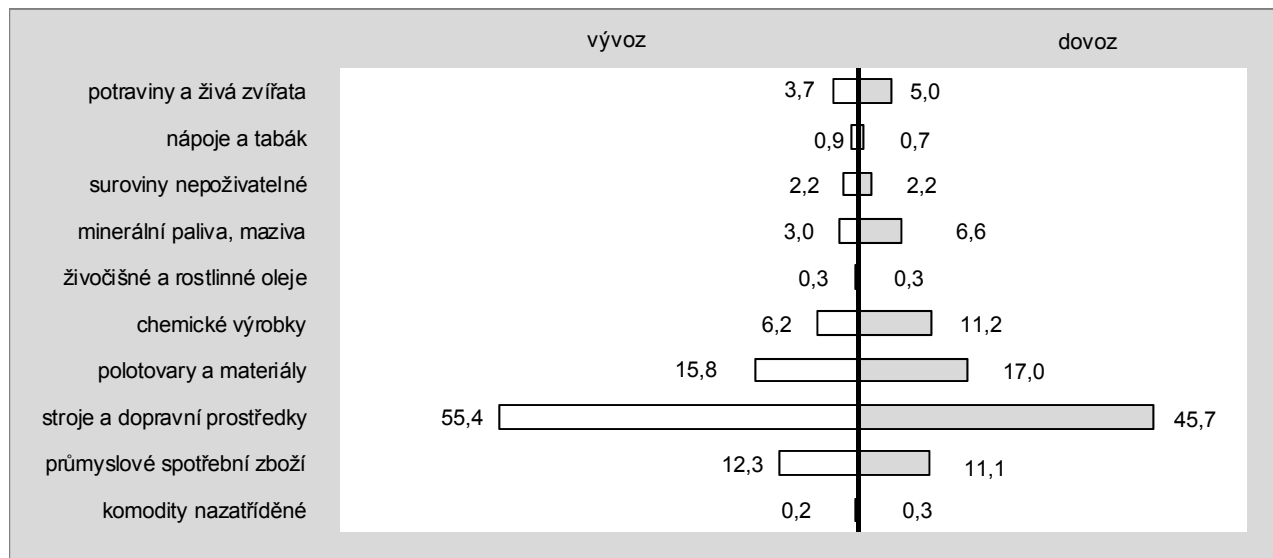
⁸ Údaje ČSÚ za vývoz jsou sestavovány podle země určení, údaje za dovoz podle země původu.

3. Zbožová struktura

3.1. Vývoj zahraničního obchodu České republiky v jednotlivých zbožových třídách SITC

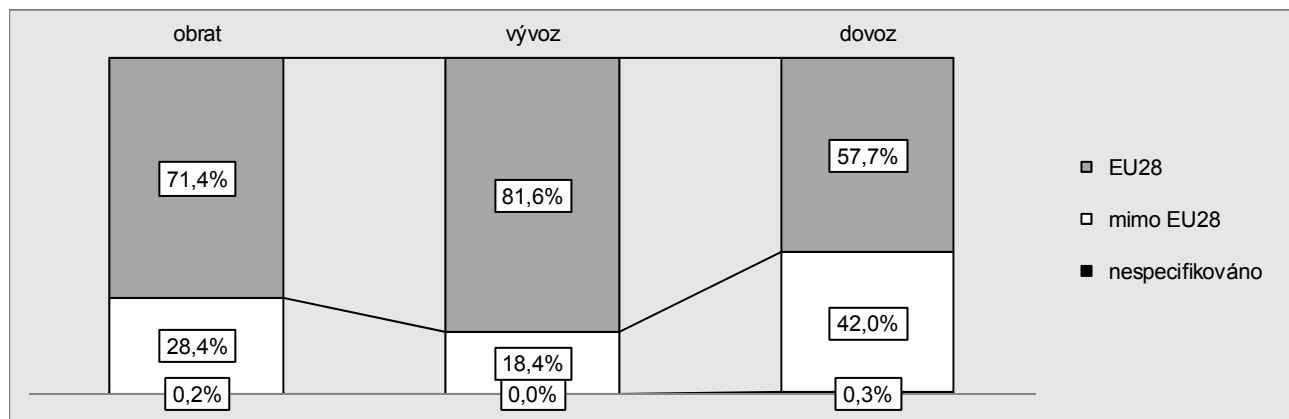
Zbožová struktura zahraničního obchodu v roce 2015 byla provázána meziročním růstem vývozu i dovozu převažující většiny tříd Standardní mezinárodní klasifikace zboží (SITC).

Graf 16 - Zbožová struktura zahraničního obchodu podle SITC v roce 2015 (podíly v %)

Největší absolutní meziroční navýšení nastalo u **vývozu strojů a dopravních prostředků** (o 155,7 mld. Kč). Do států Evropské unie byl vývoz vyšší o 156,4 mld. Kč, což ve srovnání s předchozím rokem o 103,6 mld. Kč představovalo nižší přírůstek. V roce 2015 se z České republiky odvezlo zboží zejména do Německa (721,5 mld. Kč), Spojeného království (143,2 mld. Kč), Francie, Slovenska a Polska.

Graf 17 - Teritoriální struktura obchodu se stroji a dopravními prostředky v roce 2015 (podíly v %)

Druhý nejvyšší růst vývozu (o 47,9 mld. Kč) zaznamenalo **průmyslové spotřební zboží**, které z více než 90 % směřovalo do států EU, nejvíce pak do Německa, na Slovensko, do Francie a Spojeného království. Vyvážely se především hračky, sedadla do motorových vozidel a jejich díly a výrobky z plastů.

V porovnání s předchozím rokem byl v roce 2015 v absolutním měřítku vyšší také vývoz minerálních paliv, maziv a příbuzných materiálů (o 17,7 mld. Kč), polotovarů a materiálů (o 15,5 mld. Kč), potravin a živých zvířat (o 11,6 mld. Kč), nápojů a tabáku (o 5,9 mld. Kč) a rostlinných a živočišných tuků (o 2,1 mld. Kč).

Meziroční pokles oproti růstu v roce 2014 byl zřetelný u dvou tříd SITC, a to u chemikálií a příbuzných výrobků (-0,3 mld. Kč proti 38,3 mld. Kč v roce 2014) a u surovin nepoživatelných (-2,9 mld. Kč proti +4,1 mld. Kč v roce 2014).

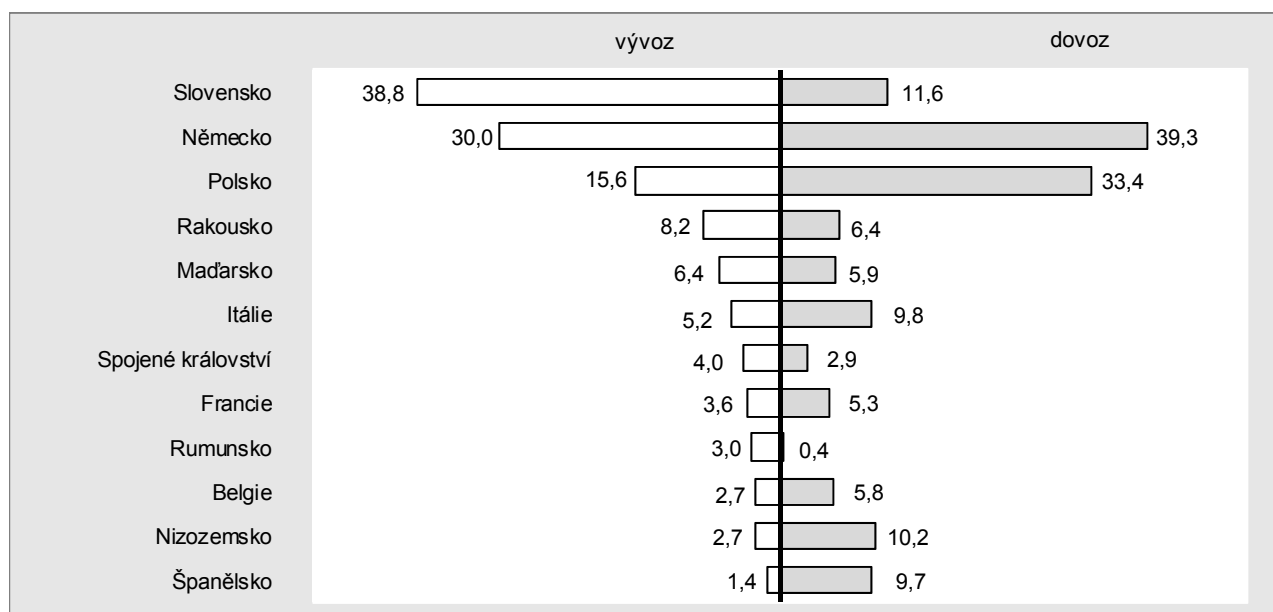
Nejvyšší meziroční navýšení **dovozu** bylo patrné u strojů a dopravních prostředků (o 204,0 mld. Kč), které bylo téměř ze dvou třetin ovlivněno zvýšením jejich dovozu především ze států mimo Evropskou unii (o 128,8 mld. Kč), z toho nejvíce z Číny (o 92,6 mld. Kč).

Druhý největší absolutní meziroční přírůstek dovozu byl zaznamenán u průmyslového spotřebního zboží (o 47,2 mld. Kč). V roce 2015 bylo do Česka dovezeno průmyslové zboží v hodnotě 384,9 mld. Kč, z čehož největší část tvořily výrobky z plastických hmot, nábytek a jeho díly, měřicí, kontrolní a analyzační přístroje, hračky a obuv. Dováželo se hlavně z Německa, Číny, Polska a Itálie.

Dovoz polotovarů a materiálů meziročně stoupl o 30,7 mld. Kč, což bylo ve srovnání s přírůstkem v roce 2014 o 25,2 mld. Kč méně. V roce 2015 byly nejvýznamnějšími dovozními položkami této třídy výrobky ze základních kovů, hliník, papír a lepenka a výrobky ze železa a oceli. Největší část dovozu byla přivezena z Německa, Polska a ze Slovenska.

V porovnání s rokem 2014 se v roce 2015 dovezlo do Česka o 19,4 mld. Kč více chemikálií a příbuzných materiálů, o 15,0 mld. Kč živých zvířat a o 3,7 mld. Kč nápojů a tabáku.

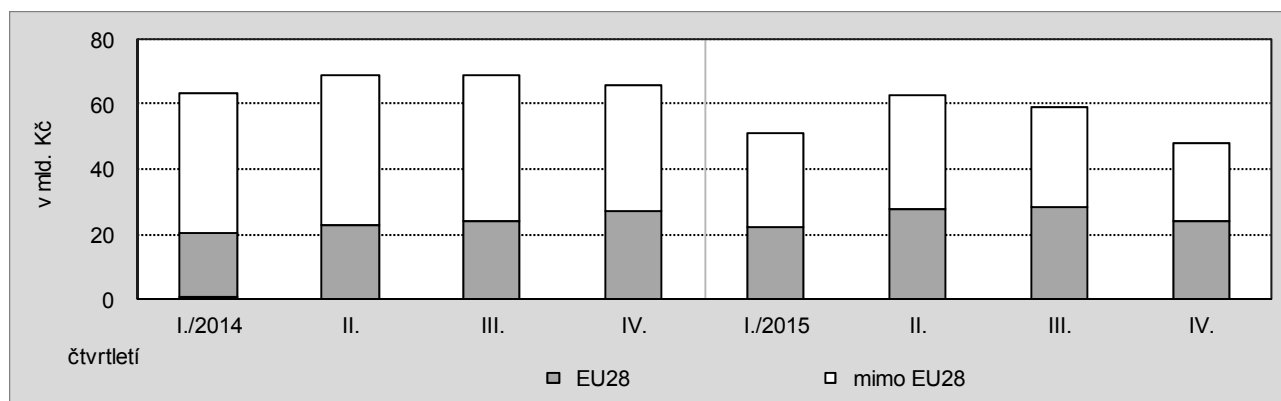
Graf 18 - Potraviny a živá zvířata v obchodě s vybranými státy v roce 2015 (v mld. Kč)

V roce 2015 se dále prohloubil meziroční pokles českého dovozu minerálních paliv o 41,2 mld. Kč (z toho z Ruské federace o 27,6 mld. Kč, Ázerbájdžánu o 13,3 mld. Kč, Norska o 6,0 mld. Kč a z Kazachstánu o 5,6 mld. Kč) po propadu o 22,9 mld. Kč v roce 2014.

Procentní zastoupení jednotlivých zbožových skupin SITC obchodu se státy EU je na vývoze i dovoze téměř shodné s rozložením celkového obchodu. Jediný výrazný rozdíl je patrný u dovozu minerálních paliv, který je z velké části určován dodávkami ruského plynu a ropy.

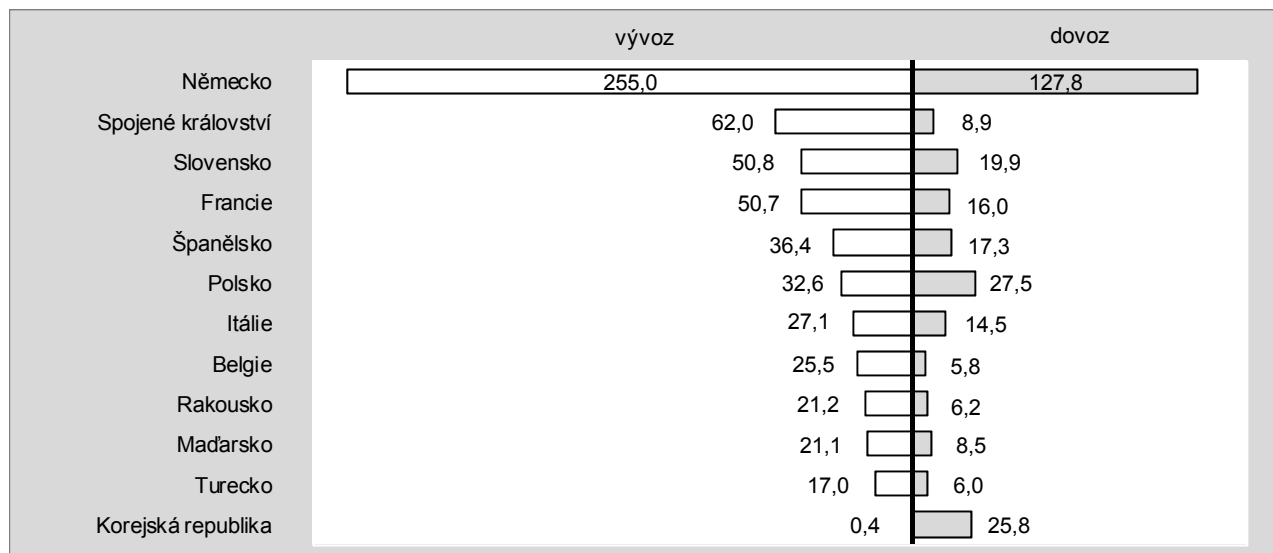
Graf 19 - Dovoz minerálních paliv ze států EU a mimo EU v jednotlivých čtvrtletích roku 2014 a 2015

3.2. Zahraniční obchod se silničními vozidly (SITC 78)

Hlavní položkou vývozu České republiky v roce 2015 byla i nadále **silniční vozidla** (SITC 78), z nich pak **osobní automobily** (SITC 781) a **díly a příslušenství motorových vozidel** (SITC 784). Vývoz silničních vozidel byl ze všech oddílů SITC nadále nejdominantnější (770,7 mld. Kč) a meziročně o 86,7 mld. Kč vyšší. Převážná jeho část (657,2 mld. Kč), která se meziročně zvýšila o 82,6 mld. Kč, připadla na obchod se státy Evropské unie a jedna třetina na obchod s Německem.

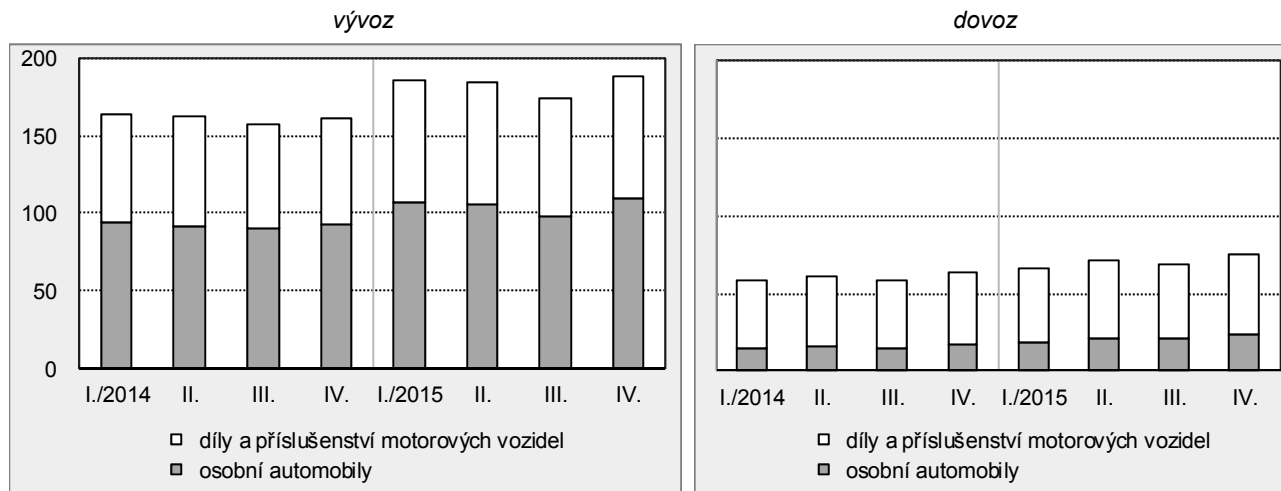
Graf 20 – Vývoz a dovoz silničních vozidel z/do vybraných států v roce 2015 v mld. Kč

Na celkovém **vývozu** se silniční vozidla podílela 19,8 % (18,8 % v roce 2014), z toho osobní automobily 10,8 % (10,2 % v roce 2014) a díly a příslušenství motorových vozidel 8,0 % (7,6 % v roce 2014). Vývoz osobních automobilů meziročně vzrostl o 13,9 % a vývoz dílů a příslušenství motorových vozidel se meziročně zvýšil o 12,5 %.

Vývoj vývozu s osobními automobily a díly a příslušenstvím motorových vozidel byl v jednotlivých čtvrtletích roku 2015 víceméně podobný s výjimkou třetího čtvrtletí. Jestliže hodnota vyvezených osobních automobilů v roce 2014 se stala nejvyšší v 1. čtvrtletí (93,7 mld. Kč), pak pro rok 2015 byl zaznamenán nejvyšší vývoz (108,9 mld. Kč) v 4. čtvrtletí s meziročním nárůstem o 16,9 % (o 15,7 mld. Kč). Stejně jako v předchozích letech byl hodnotově nejslabší třetí kvartál. Ve vývozu dílů a příslušenství motorových vozidel byla nejnižší hodnota vykázána také v 3. čtvrtletí (75,9 mld. Kč) a nejvyšší v 4. čtvrtletí (79,0 mld. Kč).

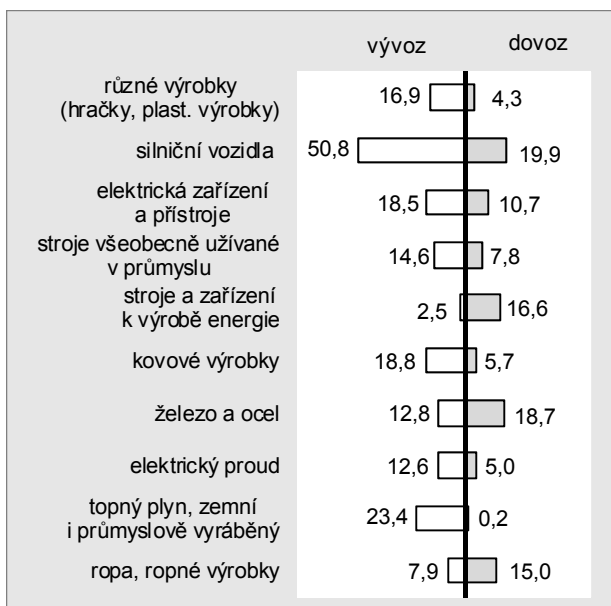
Graf 21 - Zahraniční obchod s osobními automobily a díly a příslušenstvím motorových vozidel v jednotlivých čtvrtletích roku 2014 a 2015 v mld. Kč

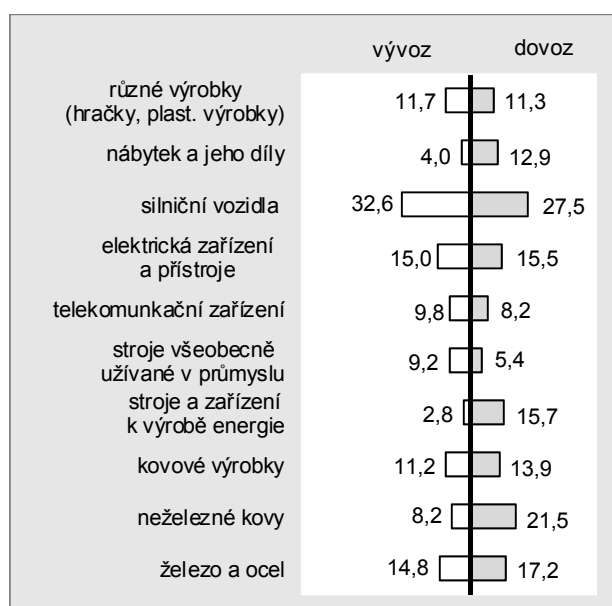
Silniční vozidla měla na vývoj celkového **dovozu** i dovozu strojů a dopravních prostředků v roce 2015 podstatně slabší vliv než u vývozu. Dovoz silničních vozidel se meziročně zvýšil o 16,7 % (o 48,1 mld. Kč). Podíl tohoto zboží na celkovém dovozu dosáhl 9,6 % a na dovozu strojů a dopravních prostředků 21,1 %.

3.3. Graf 22 - Zahraniční obchod České republiky s vybranými státy v roce 2015 (v mld. Kč)

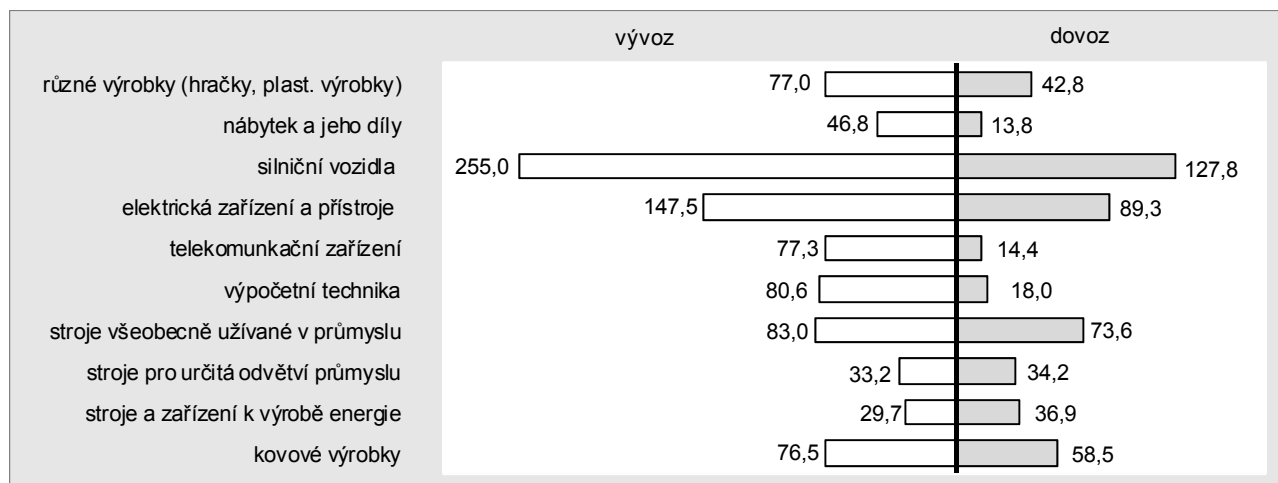
Slovensko

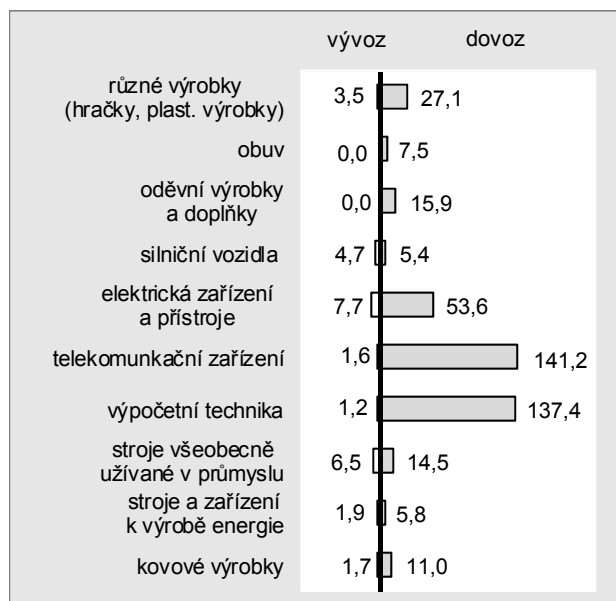
Polsko

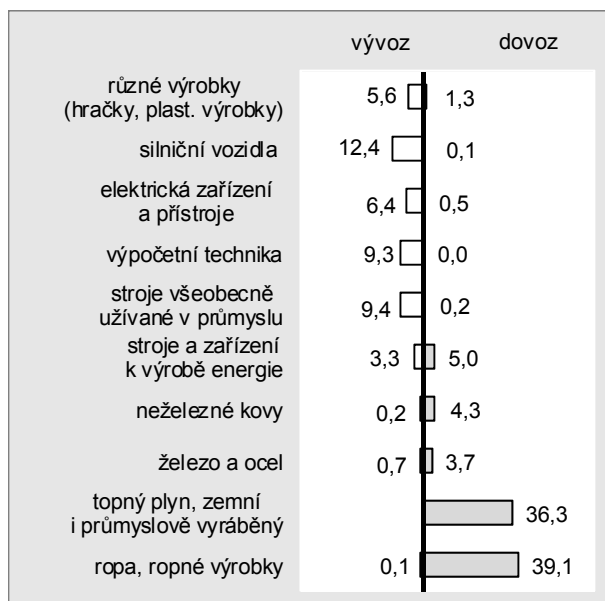
Německo

Čína

Ruská federace

3.4. Vývoz a dovoz výrobků zpracovatelského průmyslu⁹ (CZ-CPA)

Vývozem a dovozem výrobků zpracovatelského průmyslu (Sekce C) podle Klasifikace produkce CZ-CPA byla realizována (stejně jako v předchozích letech) rozhodující část zahraničního obchodu. Výrobky zpracovatelského průmyslu se v roce 2015 podílely na celkovém vývozu 94,8 % (94,9 % v roce 2014) a na celkovém dovozu 91,9 % (90,2 % v roce 2014).

Vývoz výrobků zpracovatelského průmyslu meziročně vzrostl o 6,9 % (o 236,1 mld. Kč), a měl proto výrazný podíl (93%) na meziročním zvýšení celkového vývozu. Největší položkou ve vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu byla motorová vozidla (kromě motocyklů), přívěsy a návěsy. Nadprůměrný meziroční růst vývozu této položky (o 12,8 %, tj. o 93,8 mld. Kč) vedl k posílení jejího zastoupení na celkovém vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu, a to na 22,4 % z 21,2 % v roce 2014.

Mezi další významnější položky ve vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu patřily počítače, elektronické a optické přístroje a zařízení, které zaznamenaly meziroční nárůst vývozu o 8,6 % (45,4 mld. Kč), a tím i posílení pozice na celkovém vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu (z 15,4 % v roce 2014 na 15,6 % v roce 2015), dále pak stroje a zařízení (12,1% podíl), elektrická zařízení (9,5% podíl), kovodělné výrobky, kromě strojů a zařízení (6,0 %), chemické látky a chemické přípravky (4,3 %) a základní kovy (3,9 %).

Graf 23 - Nejvýznamnější položky vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu v roce 2015 (podíly na celkovém vývozu v %)

vývoz	motorová vozidla 21,2	počítače, elektronické přístroje 14,8	stroje a zařízení 11,4	elektrická zařízení 9,0	kovodělné výrobky 5,7	pryžové, plastové výrobky 4,7
-------	--------------------------	--	---------------------------	----------------------------	--------------------------	----------------------------------

Dovoz výrobků zpracovatelského průmyslu se meziročně zvýšil o 10,7 % (308,0 mld. Kč), a významně tak ovlivnil meziroční přírůstek celkového dovozu. Největší položka dovozu výrobků zpracovatelského průmyslu počítače, elektronické a optické přístroje a zařízení zaznamenala v roce 2015 proti roku 2014 růst o 19,6 % a posílila tak svoje postavení na dovozu výrobků zpracovatelského průmyslu na 18,9 % z 17,5 % v roce 2014.

Dalšími položkami dovozu výrobků zpracovatelského průmyslu s významnějším podílem byla motorová vozidla (kromě motocyklů), přívěsy a návěsy (13,2 %), stroje a zařízení (10,6 %), chemické látky a chemické přípravky (8,2 %), základní kovy (7,4 %) a elektrická zařízení (8,2 %). Kromě výrobků zpracovatelského průmyslu měly z ostatních položek CZ-CPA v celkovém dovozu významné zastoupení ropa a zemní plyn (4,0 % proti 5,5 % v roce 2014). Dovoz této položky se v hodnotovém vyjádření meziročně snížil o 22,3 % (o 39,5 mld. Kč).

Graf 24 - Nejvýznamnější položky dovozu výrobků zpracovatelského průmyslu v roce 2015 (podíly na celkovém vývozu v %)

dovoz	počítače, elektronické přístroje 17,3	motorová vozidla 12,2	stroje a zařízení 9,7	chemické látky, přípravky 7,5	elektrická zařízení 7,5	základní kovy 6,8
-------	--	--------------------------	--------------------------	----------------------------------	----------------------------	----------------------

Přebytek zahraničního obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu v přeshraničním pojetí dosáhl 486,3 mld. Kč a byl meziročně o 71,9 mld. Kč nižší.

⁹ Výrobky zpracovatelského průmyslu = sekce C (oddíl 10-33), Klasifikace produkce CZ-CPA, verze 2008.

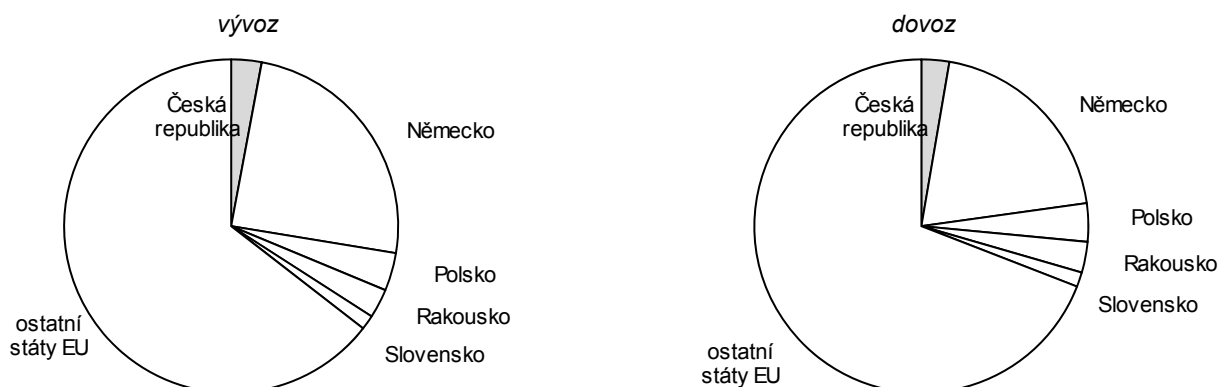
Klasifikace produkce jsou konstruovány tak, aby členily produkci (výrobky a služby), která má společné vlastnosti. Poskytují základy pro přípravu statistiky produkce, obchodní činnosti, spotřeby, zahraničního obchodu a přepravy těchto produktů. Nařízení o CPA umožňuje členským státům používat pro své účely národní verze klasifikace od CPA odvozené.

4. Údaje Eurostatu¹⁰

Tempo růstu zahraničního obchodu států Evropské unie celkem v roce 2015 ve srovnání s předchozím rokem zrychlilo, kdy po přírůstku o 1,3 % a o 2,0 % v roce 2014 stoupl v roce 2015 meziročně vývoz o 4,9 % (226,9 mld. EUR) a dovoz o 3,6 % (164,0 mld. EUR). V rámci obchodu uvnitř Unie vzrostl vývoz o 4,7 % a dovoz o 4,6 %, export a import států EU do zemí mimo EU byl vyšší o 5,2 % a 2,0 %. Vývoz devatenácti států eurozóny v roce 2015 meziročně stoupl o 4,3 %, dovoz vzrostl o 2,6 %. Česká republika se na vývozu států EU podílela 2,9 % a na dovozu 2,7 %, což byl na vývozu o 0,1 p. b. a na dovozu o 0,2 p. b. větší podíl než v roce 2014. Český vývoz a dovoz vzrostl v roce 2015 o 8,4 % a 9,2 % po růstu o 7,9 % a 7,0 % v předchozím roce.

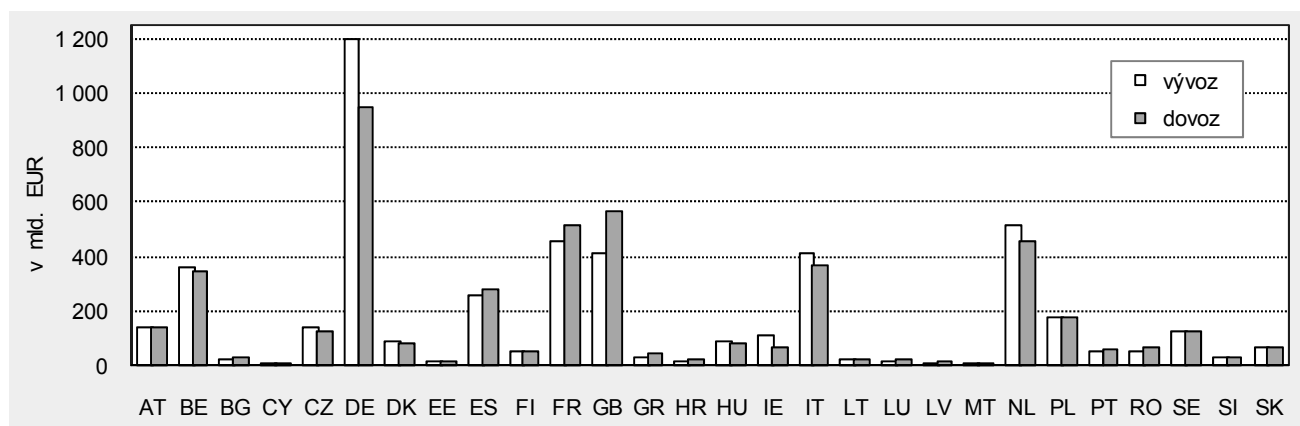
Bilance států EU celkem skončila přebytkem 151,8 mld. EUR, který byl ve srovnání s rokem 2014 o 62,9 mld. EUR vyšší. Nejvyšší kladnou bilanci zaznamenalo Německo (252,3 mld. EUR), Nizozemsko (54,8 mld. EUR), Itálie (45,2 mld. EUR), a Irsko (42,9 mld. EUR). Deficitem skončily bilance zejména Spojeného království (149,9 mld. EUR), Francie (59,9 mld. EUR), Španělska (24,0 mld. EUR) a Řecka (17,7 mld. EUR).

Graf 25 - Podíl České republiky a jejích sousedních států na vývozu a dovozu států EU jako celku v roce 2015

Nové členské státy EU¹¹ (země přistupující do EU po roce 2000) se v roce 2015 podílely na celkovém vývozu EU 13,3 % a na celkovém dovozu EU 13,8 % ve srovnání s 13,1 % a 13,5 % v předchozím roce. Meziročně vzrostl jejich vývoz a dovoz o 6,1 % a 5,3 % oproti 4,8 % (shodně pro oba směry obchodu) v roce 2014. Česká republika se v roce 2015 podílela na vývozu a dovozu nových členských států EU 23,4 % a 19,6 %. Bilance zahraničního obchodu nových členských států EU skončila v roce 2015 schodkem 2,2 mld. EUR, který byl o 4,7 mld. EUR menší než v předešlém roce. Přebytek obchodní bilance vykázaly z nových členských států EU Česká republika (15,9 mld. EUR), Maďarsko (5,4 mld. EUR), Polsko (3,7 mld. Kč), Slovinsko (1,9 mld. EUR) a Slovensko (1,7 mld. EUR). Největší deficit zaznamenalo Rumunsko (8,4 mld. EUR), Chorvatsko (6,9 mld. EUR), Bulharsko a Kypr (shodně 3,3 mld. EUR).

Graf 26 - Zahraniční obchod jednotlivých států EU¹² v roce 2015

¹⁰ Údaje Eurostatu, 8. srpen 2016.

¹¹ Nové členské státy EU (země přistupující do EU po roce 2000): Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko.

¹² Státy EU - státy Evropské unie (28 členských států): Belgie (BE), Bulharsko (BG), Česká republika (CZ), Dánsko (DK), Estonsko (EE), Finsko (FI), Francie (FR), Chorvatsko (HR), Irsko (IE), Itálie (IT), Kypr (CY), Litva (LT), Lotyšsko (LV), Lucembursko (LU), Maďarsko (HU), Malta (MT), Německo (DE), Nizozemsko (NL), Polsko (PL), Portugalsko (PT), Rakousko (AT), Rumunsko (RO), Řecko (GR), Slovensko (SK), Slovinsko (SI), Spojené království (GB), Španělsko (ES), Švédsko (SE).